

For better or for worse! Pour le meilleur et pour le pire! In goede en kwade dagen!

In the 19th century, marriage was an institution of moral and sexual control, designed to organise and maintain the stability of society. The bourgeoisie imposed a patriarchal model of the family on the working classes. In the early years of the twentieth century, this ideology became so dominant that it eclipsed all other lifestyles. As attitudes changed, marrying for love became more popular from the Seventies onwards. Nowadays it exists alongside the other option of love without marriage. Marriage is no longer a mandatory rite of passage for living together and establishing a family.

Au 19e siècle, le mariage s'inscrit comme l'institution de régulation morale et sexuelle qui permet l'organisation et la stabilité de la société. L'idéologie familialiste que la bourgeoisie diffuse aux classes populaires devient au début du siècle suivant si dominante qu'elle eclipse tous les autres modes de vie. Avec l'évolution des mentalités, le mariage d'amour s'impose à partir des années 1970 et cohabite aujourd'hui avec l'amour sans le mariage. Ce dernier n'est plus le passage obligé pour vivre à deux et fonder une famille.

In de 19e eeuw groeit het huwelijk uit tot de regulerende instelling op moreel en seksueel vlak, die moet leiden tot een stabiele organisatie van de samenleving. De ideologie van het burgerlijke gezin verspreidt zich ook bij de arbeidersklasse en wordt in het begin van de volgende eeuw zo dominant dat hij andere samenlevingsvormen verdringt. Met de veranderende mentaliteit dringt vanaf de jaren 1970 het huwelijk uit liefde zich op. Vandaag hoeft de liefde niet meer gepaard te gaan met een huwelijk. Trouwen is niet langer een verplichte stap om als koppel te kunnen samenwonen en een gezin te stichten.

Tot het einde van de 18e eeuw valt het huwelijk onder de bevoegdheid van de Kerk.

Jusqu'à la fin du 18e siècle, le mariage relève de la compétence de l'Église.

Until the end of the 18th century, marriage fell under the jurisdiction of the Church.

Afschaffing van de juridische ongelijkheid van de gehuwden. De wet maakt echtscheiding vrij toegankelijk; het gekuk van het koppel is voortaan belangrijker dan de stabiliteit van de gezinnen.

Abolition de l'inégalité juridique entre époux. La loi rend le divorce accessible; le bonheur du couple devient plus important que la stabilité des familles.

Abolition of legal inequality between spouses. The law makes divorce easily accessible; the couple's happiness is now deemed more important than the stability of the family.

Het aandeel van gehuwde vrouwen blijft de hele 19e eeuw stabiel en schommelt rond 46%.

The proportion of married women remained stable throughout the 19th century, i.e. around 46%.

Het aantal echtscheidingen kent een sterke stijging, die zich blijft doorzetten.

The number of divorces rises considerably and this trend has continued ever since.

De wet legt de totale gelijkheid van de gehuwden vast. De vrouw is niet langer gehoorzaamheid verschuldigd aan haar man. Zij kan een bankrekening openen zonder zijn toestemming.

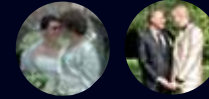
La loi proclame l'égalité totale des époux. La femme ne doit plus obéissance à son mari. Elle peut ouvrir un compte en banque sans son autorisation.

The law decrees that spouses are completely equal. Women no longer have to obey their husbands. They can open a bank account without their husband's permission.

De wet maakt verkrachting binnen het huwelijk strafbaar. Tot dan vielen de seksuele betrekkingen van het koppel onder de huwelijksplicht.

La loi réprime le viol entre époux. Jusque-là, les relations sexuelles d'un couple relèvent du devoir conjugal.

The law punishes marital rape. Until this point, sexual relations between a husband and wife have been considered part of their marital duties.

Het huwelijk wordt opengesteld voor mensen van hetzelfde geslacht.

Same-sex marriage becomes legal.

To be continued...

1791

After the French Revolution, marriage was considered a civil contract under the law. From then on, the ceremony at the town hall was organised before the church wedding.

Après la Révolution française, la loi ne considère le mariage que comme un contrat civil. La cérémonie à l'hôtel de ville précède celle à l'église.

Na de Franse Revolutie beschouwt de wet het huwelijk als een louter wettelijke aanganeleghed. De plechtigheid in het stadhuis gaat vooraf aan die in de kerk.

1792

1804

Legal inequality between spouses is re-established: a woman is totally dependent on her husband. Divorce is only possible under very restrictive conditions, making it very difficult to obtain.

L'inégalité juridique entre époux est rétablie, la femme est en tout dépendante de son mari. Le divorce est maintenu dans une définition restrictive le rendant très difficile à obtenir.

De juridische ongelijkheid tussen de gehuwden wordt hersteld; de vrouw is in alles ondergeschikt aan haar man. Sterk beperkende voorwaarden maken echtscheiding voortaan heel moeilijk.

1900

1958

Abolition of the principle of the wife's legal dependence on her husband. From now on she can work without her husband's permission.

Abolition du principe de la dépendance juridique de la femme mariée vis-à-vis de son mari. Elle peut alors travailler sans son autorisation.

Afschaffing van het principe van de juridische afhankelijkheid van de vrouw van haar man. Zij mag voortaan werken zonder zijn toestemming.

1970

1973

Information on contraceptives is authorised.

L'information sur les moyens contraceptifs est autorisée. Het verstrekken van informatie over anticonceptiemiddelen, wat vroeger verboden was, is nu toegelaten.

1976

1987

Adultery is no longer considered an offence. A simple bailiff's report is deemed sufficient proof during divorce proceedings.

Dépénalisation de l'adultère. Un simple constat d'huissier est organisé pour en faire la preuve en cas de procédures de divorce.

Overstapt wordt uit de strafrechtelijke sfeer getaald. Een eenvoudige vaststelling door een deurwaarder volstaat als bewijs in geval van een echtscheidingsprocedure.

1989

1998

The introduction of the notion of legal cohabitation provides a legal framework for two adults wishing to live together, whether they form a couple or not.

L'introduction du régime de cohabitation légale offre un cadre juridique à deux personnes, mariées ou pas, qui souhaitent cohabiter, qu'elles forment un couple ou non.

De invoering van het stelsel van wettelijk samenwonen biedt een juridisch kader voor twee meederjarige personen die willen samenwonen, ongeacht of ze een koppel vormen.

2003

2007

It is now possible to get divorced without having to prove your spouse is at fault. Adultery is no longer considered a reason for divorce.

Possibilité de divorcer sans qu'il ne soit plus nécessaire de démontrer l'existence d'une faute de son conjoint. L'adultère n'est plus une cause de divorce.

Echtscheiding wordt mogelijk zonder dat men een fout van de huwelijkspartner moet kunnen bewijzen. Overspel geeft niet langer aanleiding tot echtscheiding.

In the past, marriage was motivated by interests.

Le mariage autrefois est justifié par l'intérêt. In vroegere tijden wordt het huwelijk ingegeven door familielebelangen.

In the 19th century, a good marriage was a marriage of reason.

Au 19e siècle, le bon mariage est le mariage de raison. In de 19e eeuw is een goed huwelijk een verstandshuwelijk.

As the 20th century began, love slowly but surely became more important than reason.

Avec le 20e siècle, le mariage d'amour gagne du terrain sur la raison. Vanaf het begin van de 20e eeuw wint de liefde het langzaam van de rede.

Today, the unique and ancestral model of marriage has been irrevocably blown away.

Aujourd'hui, le modèle unique et ancestral du mariage vole en éclat. Vandaag ligt het oude en allereerst bekende model van het huwelijk aan diggelen.